

KERİM GURBANNEPEOV'UN "MUGALLİMİN SÖZİ" ADLI ŞİİRİNDEN HAREKETLE TÜRKMEN ÇOCUK EDEBİYATI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Hıfzı TOZ¹

Özet

Bildiride son dönem Türkmen edebiyatının önemli şahsiyetlerinden olan Kerim Gurbannepesov'un "Mugallımın Sözi" adlı şiirinden yola çıkılarak Türkmen Çocuk Edebiyatı üzerine birtakım değerlendirmelerde bulunulacaktır. Şiirde işlenen değerler millî, kültürel ve toplumsal açıdan ele alınacak ve üzerinde çeşitli değerlendirilmeler yapılacaktır.

Türk Dünyası edebiyatları içinde önemli bir yere sahip olan Türkmen Çocuk Edebiyatı 1920'li yıllardan sonra büyük bir atılım içine girmiş ve önemli şahsiyetler yetiştirmiştir. Bu şahsiyetlerden biri de döneminin "Mahtumkulu"su olarak anılan Kerim Gurbannepesov'dur. Gurbannepesov, hem büyükler için, hem de çocuklar için verdiği eserlerle haklı bir üne kavuşmuş şairdir. Onun "Mugallımın Sözi" adlı şiiri de bu özellikleri ve içeriği ile çocuk edebiyatı açısından dikkatleri çeker.

Anahtar Kelimeler: Türkmen Çocuk Edebiyatı, Kerim Gurbannepesov, Türk Dünyası Edebiyatı

EVALUATION OF TURKMEN CHILDREN'S LITERATURE BASED ON KERIM GURBANNEPEOV'S POEM "MUGALLIMIN SOZI"

Abstract

In this work, I will try to analyse Turkmen literature for children (children's literature). Poem "Mugallımın Sözi", by Turkmen poet Kerim Gurbannepesov; one of the most important figures of Turkmen literature in the latest period, will be used for the purpose of this analysis. In this poem, values considered from national, cultural as well as social aspect will be analysed.

Turkmen literature for children takes very important place in Turkish world literature; it has made huge step forward since 1920's and it produced many significant names. One of these

¹ Yrd.Doç.Dr., Zenica Üniversitesi, Filozofski (Felsefe) Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Zenica / Bosna-Hersek

names is Kerim Gurbannepesov, known as "Mahtumkulu" of that period. Poet Gurbannepesov gained fame by authoring works for adults and children. When it comes to children's literature, content of his poem, "Mugallımın Sözi", attracts a lot of attention.

Key Words: Turkmen literature for children - Kerim Gurbannepesov - Turkish world literature

Çocuk edebiyatı, ülkelerin, milletlerin, devletlerin ve toplumların geleceği olan çocukların eğitiminde ve onların iyi bir insan, iyi bir vatandaş olarak hayata hazırlanmalarında önemli bir yer tutar. Denilebilir ki çocuk edebiyatı bir yüzü bireye, bir yüzü de topluma dönük olan bir eğitim aracıdır. O yüzden de bütün toplumlar, çocuk eğitime ve çocuk edebiyatına çok önem verirler ve verdikleri bu önem kadar da geleceğe daha güvenle, daha emin adımlarla yürürler. Her devlet, her ülke, her rejim ve her inanç kendi isteği doğrultusunda bir nesil yetiştirmek için çocuk edebiyatına başvurur. Çünkü çocuk edebiyatının işlevlerinden biri de edebiyattan istifade ile istenilen değerler doğrultusunda çocuklar yetiştirebilmektir. Şurası bir gerçektir ki, bu günün gelişmiş, ilerlemiş toplumları ve ülkeleri, dünün çocuk edebiyatına önem veren toplumları ve ülkeleridir.

Bunlarla birlikte çocuk edebiyatı, toplumların yüzyıllar öncesinden getirdiği birtakım maddî ve manevî değerlerin çocukların daha kolay anlamasına ve algılayabilmesine ve onlarda bir estetik duygunun oluşmasına da yardımcı olur. Yine çocuk edebiyatı, çocuğun bu maddî ve manevî değerler içinde yetişmesinin yanı sıra onun bir birey olarak sosyalleşmesine, dil gelişimini tamamlamasına, kendi duygu ve düşüncelerini daha anlaşılır ve daha rahat bir şekilde ifade edebilmesine, kelimelere hakim olmasına, vatanını, milletini, ülkesini, kültürünü, çevresini, ailesini sevmesine de imkan verir. Bunların yanı sıra çocuk edebiyatı, edebiyatın bütün özelliklerini bünyesinde barındırır ve daha çok çocuğun eğitimini ön plana alan, çocuk eğitimini hedefleyen bir eğitim aracı olmakla birlikte bir millete ait kültürel değerleri, edebiyatı ve estetiği kullanmak suretiyle nesilden nesile aktarılmasını sağlayan ve o değerleri nesilden nesile taşıyan bir vasıta olarak da karşımıza çıkar. O yüzden de toplumlar ve ülkeler, çocuk edebiyatına gereken önemi vererek çocuk edebiyatlarını bu amaç ve ilkeler doğrultusunda ele alırlar ve bu amaç ve ilkelerin doğrultusunda çocuklarını yarınlarına hazırlarlar.

Başlangıçta sözlü olduğu düşünülen ve daha sonra yazılı edebiyata dönüşen çocuk edebiyatları, yazının kullanılmasıyla birlikte, kaleme alındıkları sözlü dönemin özelliklerini de içine alacak biçimde yazıya aktarılmışlardır. Batı çocuk edebiyatlarının da ilk dönemleri

şüphesiz sözlü olmakla beraber bu dönem etkisini, yazının etkin olarak kullanıldığı döneme kadar sürdürmüştür. Bu durum bütün çocuk edebiyatına sahip ülkeler için geçerlidir. Bu ülkelerin çocuk edebiyatları, bu şekilde gelişmesini sürdürmüş ve bu yolu takip etmişlerdir. Bu gün, bir anlamda Dünya çocuk edebiyatlarının en gelişmiş örneklerine sahip bulunan Batı edebiyatları da bu yolu takip ederek günümüze kadar gelmişlerdir.

“Batıda çocuk edebiyatı ninniler, masallar gibi edebî ürünlerle başlamaktaydı. Bu da o topluma ait değerlerin, inanışların, geleneklerin nesilden nesile aktarılmasına aracılık etmekteydi. Hikâye ve masal anlatıcılarını aynı zamanda da o toplumun değerlerini, kültürlerini, âdetlerini muhafaza eden ve onu kendisinden sonraki nesle aktaran insanlar olarak görmek mümkündür. Yazının kullanılmasına kadar olan süreçte sözlü geleneğe dayanan yapı, varlığını etkili bir şekilde sürdürmüş, daha sonraları ise bu sözlü edebî ürünler derlemeler yoluyla yazıya geçirilerek, yazılı çocuk edebiyatına temel teşkil ettirilmiştir. Yazının kullanılmasından sonraki dönemde kaleme alınan el yazması çocuk edebiyatı ürünleri, daha çok ders kitabı şeklinde olmakla birlikte soru–cevap öğretim tekniğine dayalı çocuk şarkıları, tekerlemeler gibi edebî metinleri içermekteydi.

Genel olarak denilebilir ki, batı ülkelerinde çocuk edebiyatının gündeme gelmesi, büyükler için yazılmış köklü eserlerin çocuklar tarafından okunmasıyla oluşmuştur. Bu yüzden de çocuklar için oluşturulan edebiyatın çok derin bir geçmişinin olmadığı söylenebilir. Zaten 16. yüzyıla kadar ne Türkiye’de ne de başka ülkelerde çocukları hedef alan bir çocuk edebiyatı vardı.

Türkmen çocuk edebiyatı da dünyadaki diğer halkaların çocuk edebiyatları gibi temelini, sözlü dönemde ve klasik dönemde oluşturduğu edebiyat ürünlerine dayar. Zira Türkmenler, gerek yaşama biçimlerinden, gerekse yazıya geç geçmelerinden dolayı sözlü edebiyata oldukça önem vermişlerdir. O yüzden de Türkmenler, çok geniş bir sözlü halk yaratıcılığı kültürüne sahiptirler ki bunlar, destanlar, masallar, bilmeceler, atasözleri, aydımlar (şarkı ve türküler) gibi halkın yaşantısını, yaşama biçimini, gelenek ve göreneklerini işleyen eserlerdir. Bu dönemleri ve bu dönemlerde verilen edebiyat ürünlerini tanımadan ve anlamadan Türkmen çocuk edebiyatının bu gününü anlamak zordur.

Türkmen çocuk edebiyat tarihlerine baktığımızda, Türkmen çocuk edebiyatının üç ana kaynaktan beslendiğini ve etkilendiğini görürüz. Bu etkilerden ilki, temeli sözlü dönem

edebiyatına kadar uzanan ve halkın yüzyıllar boyunca kendi içinde oluşturduğu ürünlerden, yani halk yaratıcılığından etkilenme; ikincisi, klasik dönem Türkmen edebiyatı ve yazılı dönemde verilen edebî ürünlerinden etkilenme; üçüncüsünün ise, diğer halkların çocuk edebiyatı ürünlerinden tercüme yoluyla etkilenme olduğunu söyleyebiliriz.

Bunlardan birincisi halk yaratıcılığına ait olan ürünlerdir ki bu ürünler, çok eski dönemlerin ürünleri olmakla birlikte günümüzde de hâlâ günün şartlarına uyarlanarak işlenmektedirler.” (TOZ, 2008: 99-100)

Türk dünyası içinde önemli bir yere sahip olan Türkmen edebiyatı, başlangıçta sözlü olarak bünyesinde barındırdığı ve daha sonra, 1920’li yıllardan sonra da yazılı olarak yoluna devam edecek olan bağımsız bir çocuk edebiyatına sahip olur. Türkmen Çocuk Edebiyatı, bu yıllardan sonra Sovyet rejiminin de yol göstermesi ve zorlamasıyla yıldan yıla gelişimini sürdürerek günümüze kadar gelir. Başlangıçta Berdi Kerbabayev, Yakup Nasırlı, Beki Seytekov, Ata Salıh, Aman Kekilov gibi sanatçıların açtığı bu yolda yürüyen ve daha sonraları bu sahaya eğilen birçok sanatçıyı görmek mümkün olacaktır. Bu dönem içerisinde adı öne çıkan sanatçılardan biri de Mahtumkulu ödülüne layık görülen Kerim Gurbannepeşov’dur. Gurbannepeşov, hem büyükler için, hem de çocuklar için verdiği eserlerle haklı bir üne sahip olmuş bir şahsiyettir.

18 Ekim 1929 tarihinde Aşgabat’ın Gökdepe Rayonunun (ilçe) Yılgın köyünde doğan şair, ilk şiirini daha on yaşındayken 1939 yılında “Kolhozçı Sesi” gazetesinde yayımlatır ve şair bununla şiir dünyasına ilk adımını atar. Ardından birçok gazete ve dergilerde de çalışan şair, yine şiirler yazmaya ve yayımlatmaya devam eder. Kerim Gurbannepeşov, 1967 yılında “Türkmen Halk Yazarı” unvanına layık görülür ve 1970 yılında da “Türkmenistan Cumhuriyeti Mahtumkulu Devlet Ödülü Sahibi” olur. Türkmen şairi, halk yazarı, Türkmenistan Cumhuriyeti Mahtumkulu devlet ödülü sahibi, Türkmenistan Yukarı Sovyeti’nin milletvekili ve kendi döneminde ikinci Mahtumkulu olarak görülen Kerim Gurbannepeşov, 1 Eylül 1988’de ardında birçok eser ve sevenler bırakarak ebedî dünyaya geçer.

Şair, Türkmen hayatına ve kültürüne ait birçok konuyu şiirlerinde işlemiştir. Hayatın bütün unsurları, onun şiirlerinde yer alır. Ana dili, ev, aile, komşu, töreler, öğüt-nasihat, yaşanılan mahâl, beşerî münasebetler, edeplilik, namus ve misafirperverlik gibi millî ve kültürel konular onun şiirlerinde en ince noktalarına kadar irdelenir ve bunların ideal şekilleri okuyucuya

hissettirilir. Türkmen kültürünün geçmişini çok iyi bilen ve geleceğini de ileri görüşlülükle ele alan Kerim Gurbannepesov, Türkmen halkının yetiştirdiği kültür adamlarına da saygıda bulunur ve onları şiirlerinde yâd etmekten uzak durmaz. Bir başka deyişle şair, kendi halkını sevdiğinden, halkına ait olan bütün millî ve manevî değerleri yüreğinde hisseder ve bunu da şiirlerinin kahramanları vasıtasıyla yine halkına yansıtır.

Çocuk edebiyatı sahasını da ihmal etmeyen şair, bu saha ile ilgili yedi adet eser verir. Şairin çocuk edebiyatına ait olan ilk eseri 1954 yılında “Maşgala ve Mekdep” adıyla yayımlanır. Bu sahaya ait olan ikinci eserini ise, 1955 yılında “Yalta ve Bagt”; üçüncü eserini 1956 yılında “Yaşacak Dostlarıma”; dördüncü kitabını 1958 yılında “Gonurca”; beşinci kitabını 1959 yılında “Nazarcan’ın Pilçağızı”; altıncı kitabını 1975 yılında “Ös Saçım Ös”; yedinci ve son eserini ise şair, 1978 yılında “Atalar ve Çagalar” adlarıyla yayımlar ve bu eserleri Türkmen çocuk edebiyatı sahasının önemli eserleri arasına sokar.

“Kerim Gurbannepesov, sadece bir şair veya nâsir olarak değil, çocuklar için kaleme aldığı şiirler ile de Türkmen halkı arasında ün kazanır. Zira o, Türkmenistan’ın ‘Mıdam Tayyar’ gazetesinin ve ‘Pioner’ dergisinin en önemli yazarlarından. Çocukları da ihmal etmeyen şair, yazarlığının ve şairliğinin yanı sıra çocuk edebiyatına da eğilir ve Türkmen edebiyatının bu sahasına da hizmet eder. O, ilk olarak 1951 yılında “Yaşa Parahatçılık Yaşa”, 1959 yılında “Nazarcanın Pilçağızı” gibi daha sonra bestelenen şiirleri kaleme alır. “Gonurcanın Hekayası” adlı manzum hikâye/masalı da yazan şairin bu eseri “Gonurca” adıyla Türkmenistan’da ilk kez bir çizgi filme çevrilir. Bununla sınırlı kalmayan şair, “Matallar” adıyla ve çocuklar için manzum bilmeceler de kaleme alır ve yayımlar.” (Toz, 2012:129)

Biz de bu tebliğimizde onun çocuk edebiyatına yönelik şiirlerinden biri olan “Mugallimin (Öğretmenin) Sözi” adlı şiirini ele alıp üzerinde birtakım değerlendirmelerde bulunacağız.

MUGALLIMIN SÖZİ

Mugallımın sözi- Vatanın sözi.

Ol söze yerleşyer dünje dek mazmun.

Mugallımın sözi kanun mekdepde

Mugallımın sözi öyde de kanun.

ÖĞRETMENİN SÖZÜ

Öğretmenin sözü- vatanın sözü.

*O söze yerleşiyor dünya kadar içerik.
Öğretmenin sözü kanun (dur) okulda
Öğretmenin sözü evde de kanun (dur).*

“Mugallım şey diydi!” diyer çagalar.
Mugallım diydi mi- kesiler cedel.
Mugallımın aydan sözün gaytalap,
Çagalar dan bilen mekdebe gider.

Mugallımın aydan sözün gaytalap,
Çagalar yine de mekdepden gaydar...
Onson çagalar hem mugallım bolup,
Ol sözi
Gelcekki
Nesile
Aydar.

Yaşlar,
İşler yörer mugallım sözi.
Mugallımın sözi- Vatana ömür.

“Mugallımın Sözi” adlı şiir şekil olarak değerlendirildiğinde şiirin dört bentten oluşturulduğu görülür. Ancak bazı bentlerdeki alt alta yazılmış olan kesik mısraları yan yana getirdiğimizde ve bu bentleri birleştirdiğimizde hece sayıları aynı olan dört kıta oluşturmanın mümkün olduğunu söyleyebiliriz.

Şiirin 1. ve 2. dörtlüğü 11’li hece ölçüsü ile yazılmış ve dört mısradan oluşturulmuştur. Şiirin 3. ve 4. kıt’aları ise kesik mısralardan ve bölünmüş hece vezninden oluşturulduğu için beş mısralıdır. Ancak bu bölünmüş hece vezinli kesik mısraları alt alta değil de yan yan yana getirdiğimizde 11 heceli, dört mısralı dörtlükler elde edilebiliriz. Mesela 3. kıt’anın birinci, ikinci ve üçüncü mısraları 11’li hece ölçüsüyle yazılmış, dördüncü mısra ise bir kesik mısradır ve bu

Şeydip mugallımın aydan sözünü
Asırdan asıra ekider dövür.

“Öğretmen böyle dedi!” diyor çocuklar.
Öğretmen dedi mi- kesilir tartışma
Öğretmenin söylediği sözünü tekrarlayıp,
Çocuklar şafak ile okula gider.

Öğretmenin söylediği sözünü tekrarlayıp,
Çocuklar yine okuldan döner...
Sonra çocuklar da öğretmen olup,
O sözü
Gelecekteki
Nesile
Söyler.

Gençler,
Kullanılır gider öğretmen sözü.
Öğretmen sözü- vatana ömür(dür).
Böylece öğretmenin söylediği sözünü
Asırdan asıra götürür devir.

bölünmüş hece vezinli kesik mısrayı yan yana getirdiğimizde 11 heceli bir mısra meydana getirebiliriz. Mesela:

Mugallımın aydan sözün gaytalap, = 11

Çagalar yine de mekdepen gaydar... = 11

Onson cagalar hem mugallım bolup, = 11

Ol sözi = 3

Gelcekki = 3

Nesile = 3

Aydar = 2..... 3+3+3+2=11

Bu bölünmüş hece vezinli kesik mısrayı yan yana getirip yazdığımızda 3+3+3+2=11'li hece vezni oluşturduğu görülür. Aynı durum dördüncü mısradan ise şöyledir:

Yaşlar, =2

İşler yörer mugallım sözi. =9..... 2+9=11

Mugallımın sözi- vatana ömür. =11

Şeydip mugallımın aydan sözünü =11

Asırdan asıra ekider dövür. =11

Buna göre diyebiliriz ki şiirdeki bölünmüş hece vezinli kesik mısraları birleştirdiğimizde şiir, dört kıt'adan meydana getirilmiş ve şiirin tamamı 11'li hece vezniyle kaleme alınmıştır.

Şiirde kafiye ise belli bir düzen içerisinde kullanılmamış ve kafiye konusunda serbest davranılmıştır. Ancak *mazmun- kanun; gaydar-aydar; ömür dövür* gibi kelimelerde kafiye rastlanırken şiirin bütününde sistemli bir kafiye anlayışının olduğunu söylemek mümkün değildir. Şairin, şiirin bütünü üzerinde hece ölçüsüne gösterdiği hassasiyeti kafiye konusunda göstermediği söylenebilir.

Şiire muhteva olarak baktığımızda ise görürüz ki şiir, bir büyük şairin öğretmene karşı olan duygularını, yine bir şair inceliğiyle anlatmasını içerir. Şair, şiirinde özellikle öğretmen ile vatan; nesil ile devir arasındaki ilişkiye dikkat çeker. Çünkü bu kavramlar birbirleriyle ilişkilidirler ve birbirlerinin bir anlamda tamamlayıcılarıdır ve bu kavramlar aynı zamanda çocuğun eğitimi ile, vatanla, ülkenin geleceği ve devletin devamı ile, kısaca bir milletin yarını ile ilgilidirler. O yüzden de bu kavramlar önemlidirler ve bunları ihmal etmek demek kültürün, ülkenin, devletin, milletin, vatanın geleceğini ihmal etmek demektir.

Öğretmenler, milletlerin ve toplumların geleceklerini şekillendiren toplum mühendisleri, toplum mimarlarıdır. Bir milletin geleceği şüphesiz öğretmene verdikleri değerle ölçülür. O yüzden de her millette ve her toplumda öğretmen çok önemlidir ve o, sözü dinlenmesi gereken, bir aksakal niteliğinde bir insandır. Bunlardan başka öğretmen, insanları eğitmeyi ve öğretmeyi kendisine meslek edinen, eğitim kurumlarında öğrencilere şekil veren, kişiyi hayata hazırlayan insandır. Onlar bir anlamda bir ülkenin kültürünü, tarihini, edebiyatını, benliğini nesilden nesile taşıyan ve o milleti, toplumu, ülkeyi yarına hazırlayan, o toplumun yeni nesline, genç insanlarına şahsiyet kazandıran ve onları iyiye, doğruya, güzele yönlendiren kimselerdir. Bu özellikleriyle öğretmen ve öğretmenlik Türk Dünyasında, Türk kültüründe ve Türk tarihinde apayrı bir yere sahiptir. O halde “nedir öğretmen?” sorusuna Prof. Dr. Ali UÇAN şu cevabı verir: “Öğretmen, mesleği öğretmek olan kimsedir. Günümüzde öğretmen, öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği yeterlikleri kazandıran yükseköğrenimi bitirerek aldığı diplomayla öğretmenlik yapma yetkisini elde etmiş olan kimsedir.

Dar anlamıyla öğretmenlik öncelikle öğreticilik demektir. Ancak öğretmenlikte "öğretme" "göreviyle sınırlı kalınmaz, yetinilmez. Çünkü "öğretme", "eğitme" ile iç içe işler, gerçekleşir. Böylece öğretmenlik daha geniş bir anlam kazanır. Bu anlamda öğretmenlik eğitmenliği de kapsar, içerir. Öyleyse, geniş anlamıyla öğretmenlik öğretme odaklı eğitimciliktir. Buna göre öğretmenlik mesleği öğretme odaklı bir eğitimcilik mesleğidir.

İnsanlık tarihinde olduğu gibi Türk tarihinde de öğretmenlik çok eski bir uğraşı alanıdır. Bir uğraşı alanı olarak öğretmenliğin başlangıcı çok eskidir, öğretme çabalarının ilk başlangıcına dayanır. Öğretme çabalarının kökleri tarihin derinliklerine uzanır. Bu çabaların bir uğraşı alanı niteliği kazanması, bu uğraşı alanının öğretmenliğe dönüşmesi ve öğretmenliğin meslekleşmesi ise epey yenidir. Öğretmenliğin tamamen kendine özgü bir uzmanlık mesleği olması ise çok daha yenidir.” (UÇAN: Çevrimiçi)

Şiir, adın da anlaşılacağı üzere “Öğretmenin sözü” başlığını taşır ve daha ilk mısradan şair, öğretmenin sözünün vatanın sözü olduğunu söyler ve onun sözünün sadece okulda değil, her yerde kanun gibi olduğuna dikkat çeker. Bunu da şiirin ilk dördlüğünde:

“Mugallımın sözi- vatanın sözi.

Ol söze yerleşyer dünya dek mazmun.

Mugallımın sözi kanun mekdepde

Mugallımın sözi öyde de kanun.”

Sözleriyle ortaya koyar. O, öğretmeni evden okula, okuldan vatana, vatandan da geleceğe giden yolu açan, o yolu insanları eğiterek döşeyen bir insan olarak görür. Yani insanın olduğu her yerde evde, okulda, vatanda sözü kanun kadar etkili olan öğretmenin izi vardır.

Şiirin ikinci dördlüğünde yine aynı konuya değinilir ve öğretmenin örnek insan olduğuna dikkat çekilir. O, her şeyiyle taklit edilen, örnek alınan, sözü dinlenen, tartışmaları bile bitiren bir insandır.

Üçüncü kısımda şair, öğretmenliğin nesil nesile devreden yönü üzerinde durur ve bu gün söylenenleri yarınki nesle de öğretmen olacak yeni neslin söyleyeceğine dikkat çeker. Bunu da:

*“Onson çağalar hem mugallım bolup,
Ol sözi
Gelcekki
Nesile
Aydar.”*

diyerek ortaya koyar. Burada şair, “Sonra çocuklar da öğretmen olup, o sözü gelecekteki nesile söyler” derken eğitimin sürekliliğine ve nesilden nesile devrine vurgu yapar. Çünkü eğitim durağan değil, devinimseldir ve bu devinim, nesiller arasındaki bilgi, kültür, gelenek, görenek gibi toplumsal değerlerin bir sonraki nesle eğitim aracılığıyla aktarılmasıdır.

Dördüncü bölümde şair, gençlere seslenir ve yine öğretmenin sözüne ve onun sözünün vatana ömür kattığına dikkat çeker ve bunu da:

*Yaşlar,
İşler yörer mugallım sözi.
Mugallımın sözi- vatana ömür.
Şeydip mugallımın aydan sözünü
Asırdan asıra ekider dövür.*

mırsalalarıyla ortaya koyar. Burada şair, öğretmenin sözünün devamlılığı üzerinde durur ve onun söylediği sözlerin asırdan asıra, devir tarafından aktarılarak götürüldüğünü söyler. Bu bölümde de şair, yine öğretmenin sözünün devirden devire aktarıldığına ve kalıcılığına vurgu yapar ve vatanın ömrünün öğretmene, dolayısıyla eğitime bağlı olduğunun altını çizer.

Sonuç olarak diyebiliriz ki, çocukların ve gençlerin eğitimi, doğrudan doğruya vatanın, ülkenin, milletin ve devletin geleceği ile ilgilidir. Çocukların ve gençlerin eğitiminde temel unsuru teşkil eden öğretmen ve onu sözü ise şiirde, asırdan asıra, nesilden nesile devreden

vatanın ömrü olarak ele alınmıştır. Çünkü vatanın yaşamasında en büyük pay, çocukları ve gençleri eğiten ve onları hayata hazırlayan öğretmenindir. Şair, şiirinde buna dikkat çekmiş ve bunu da öğretmenin sözü üzerinden ifade etmiştir.

KAYNAKLAR

-Geldiyev, Prof. Dr. Gurbandurdı (2008), “Türkmen Halk Edebiyatında Çocuk Türleri”, **Türk Halkları Edebiyatı II –Beynelhalk** (Uluslararası) **Uşaq** (Çocuk) **Edebiyatı Kongresi-Materialler** (Bildiriler) **1. Kitap**, Bakü, Qafqaz Ün.Yay, s.83-86.

-Tanrıguliyev, Kayum (1980), **Türkmen Çağalar Edebiyatı**, Aşgabat, Magarif Neşriyatı.

-Toz, Yrd. Doç. Dr. Hıfzı (2008), “Gelişim Sürecinde Türkmen Çocuk Edebiyatı”, **Türk Halkları Edebiyatı II –Beynelhalk** (Uluslararası) **Uşaq** (Çocuk) **Edebiyatı Kongresi-Materialler** (Bildiriler) **1. Kitap**, Bakü, Qafqaz Ün.Yay. s. 99-103.

-Toz, Dr. Hıfzı (2012), **Çağdaş Türkmen Edebiyatı Şâiri Kerim Gurbannepesov-Hayatı**, Edebî Kişiliği ve Eserleri -, Ankara, PegeAkademi Yayını.

-Toz, Yrd. Doç. Dr. Hıfzı (Yaz 2012), “Çağdaş Türkmen Çocuk Edebiyatının Kaynakları”, **Dede Korkut - Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi**, Yaz 2012, C. 1, S. 1, s. 167-178.

-**Türkmen Sovyet Çağalar Poeziyasının Antologiyası** (1988), (Haz: N. Bayramov), Aşgabat, Magarif Neşriyatı.

-**Türkmence-Türkçe Sözlük** (1995), (Haz: Talat Tekin-Mehmet Ölmez- Emine Ceylan-Zuhal Ölmez- Süer Eker), Ankara, Simurg.

-**Türkmen Dilinin Sözlüğü** (1962), Aşgabat, Türkmenistan SSR İlimler Akademiyasının Neşriyatı.

-**Türkmen Edebiyatının Tarihi** (1984), “Çağalar Edebiyatı”, VI. Tom (Cilt), 2. Kitap, Aşgabat, İlim Neşriyatı.

-Uçan, Prof. Dr. Ali, “Öğretmenlik Mesleği Nedir?” (Çevrimiçi): <http://www.memocal.com/ogrencikurulu/ogretmenlikmesleginedir.asp>, 17 Nisan 2012.

